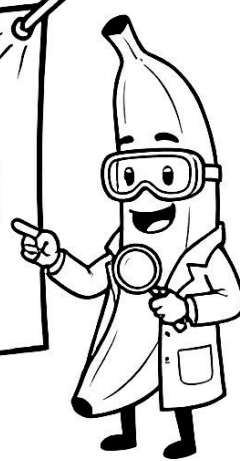

ציפי וננו בונה גאים להציג: מפגשים מופלאים עם בעלי חיים!

החוברת שתהפוך אתכם למומחים
(וכמעט לחיות בעצמכם!)

מהו בעל חיים? (רמז: לא המורה שלכם)

בלשים בטבע - צאו לחקור, אבל אל תפריעו לנמלים לישון

מה צריך כדי לחיות? (יותר מפיצה ומשחקי מחשב!)

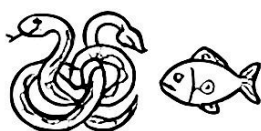

תשובות והסברים - לדג ששכח את המים ולגמל הצמא

ממלכת המיון - בואו נעשה סדר בבלגן של החיות
(יש להן עצמות או לא?)

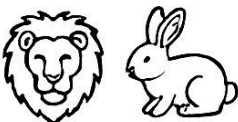
מה ההבדל? הסבר רציני על שלדים, לא לבעלי לב חלש!

נבחרת בעלי החוליות - משחק התאמה
(נסו לא לבלבל בין נחש לדג!)

שכנים או חברים? האדם ובעלי החיים (מי מלטף את מי?)

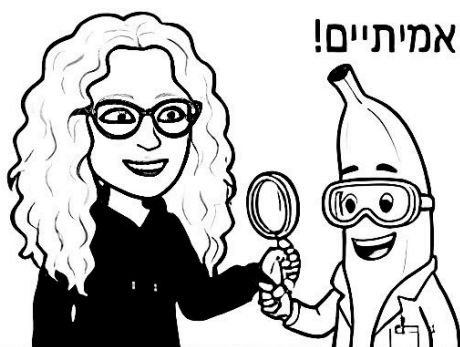

דוגמאות: אריה, כלב, קרנף, ארנב ועוד חברים
(חלק נושכים, חלק לא)

החיה הדמיונית שלי - זה הזמן להתפרע!
(היא יכולה להיות ורודה עם שלוש רגליים)

מבדק מסכם - הראו לנו שאתם גאונים אמיתיים!

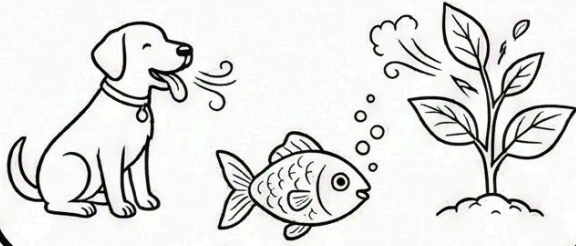
**קדימה, לעבודה!
ותיהנו!**

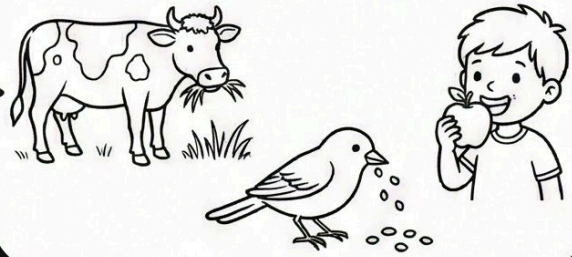
מהו בעל חיים?

כולם יצורים חיים - בואו נגלה מה משותף להם!

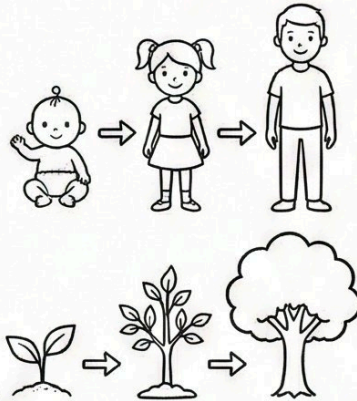
נשימה

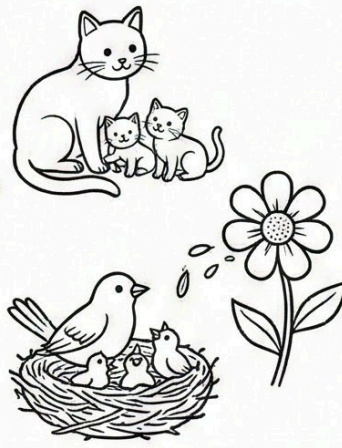
הזנה

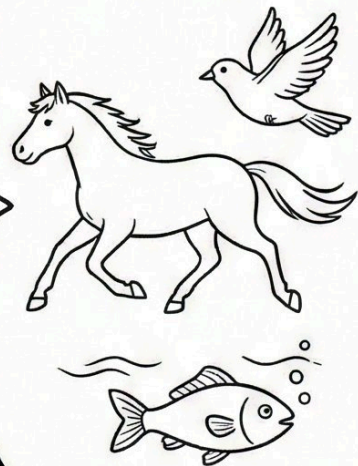
גדילה
והתפתחות

רבייה

תנועה

תקשורת

מוות
(סוף החיים)

למרות ההבדלים, לכולנו יש משהו משותף!

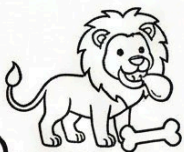
הסבר מאפייני החיים

לומדים על מה שמשותף לכל בעלי החיים!

הזנה

כל יצור חי זקוק למזון כדי לקבל אנרגיה ולפעול.

דוגמה: אריה אוכל בשר.

תנועה

היכולת של יצור חי לזוז ממקום למקום או להזיז חלקים בגופו.

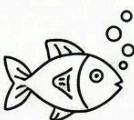
דוגמה: ציפור עפה בשמיים.

נשימה

תהליך קליטת חמצן מהאוויר או מהמים.

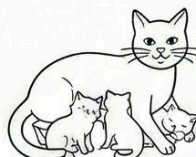
דוגמה: דג נושם במים בעזרת זימים.

רבייה

התהליך שבו יצורים חיים מעמידים צאצאים (ילדים) כדי להמשיך את המין שלהם.

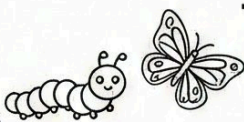
דוגמה: חתולה ממליטה גורים.

גדילה והתפתחות

שינוי בגודל ובצורה של הגוף לאורך הזמן.

דוגמה: זחל הופך לפרפר.

מוות (סוף החיים)

השלב הסופי בחייו של כל חי, שבו כל פעולות החיים החיים מפסיקות.

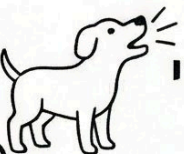
דוגמה: עלה נושר מהעץ ומתייבש.

תקשורת

העברת מידע בין יצורים חיים בעזרת קולות, ריחות או תנועות.

דוגמה: כלב נובח כדי להזהיר.

בלשים בטבע

צאו לחצר, חפשו בעל חיים ומלאו את הדוח!

דוח תצפית

☒ קולט חמצן דרך פתחים בבטן	☒ נושם
☒ טורף חרקים קטנים (כמו זבובים)	☒ ניזון (אוכל)
☒ הולך על רשת הקורים, קופץ	☒ זז/פעיל
☒ בעזרת רעידות על הקורים	☒ מתקשר
☒ משיל את העור שלו וגדל	☒ גדל/מתפתח

שם הבלש/ית: ננו בננה תאריך: 23/01/2026

בִּלְשִׁים בְּטֹבֵעַ

צאו לחצר, חפשו בעל חיים ומלאו את הדוח!

הציור שלי:

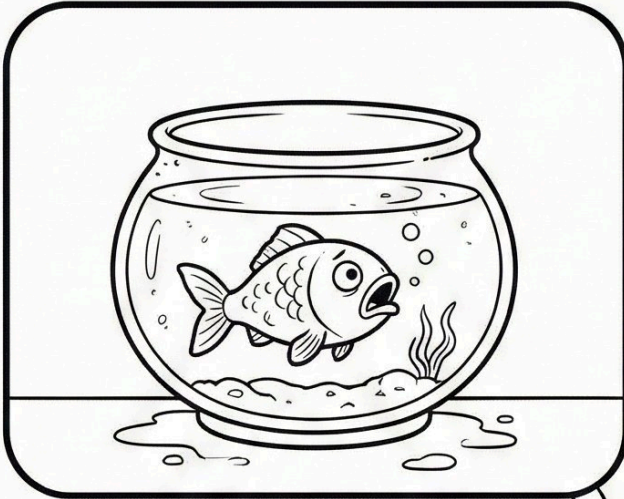
דוח תצפית

_____	☐	נושם	
_____	☐	ניזון (אוכל)	
_____	☐	זז/פעיל	
_____	☐	מתקשר	
_____	☐	גדל/מתפתח	

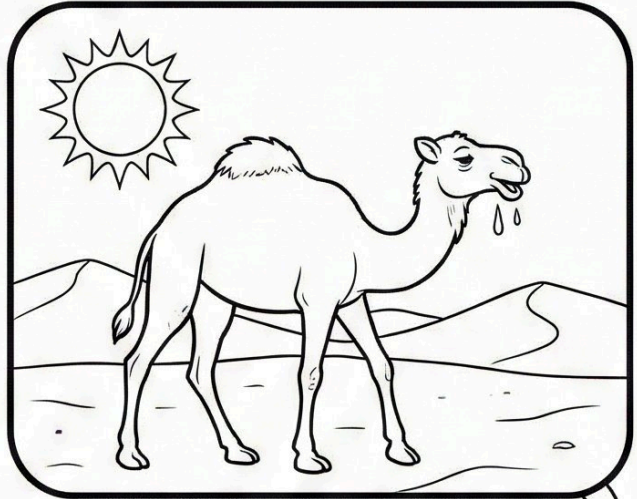
שם הבלש/ית: _____ תאריך: _____

מה צריך כדי לחיות?

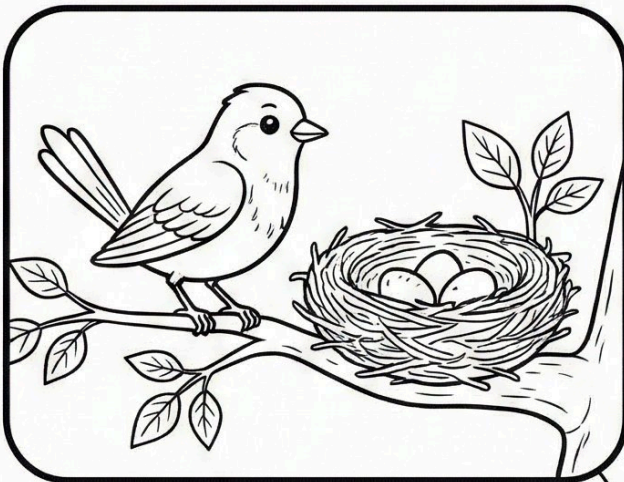
בואו נגלה מה חסר או מה חשוב בתמונה!

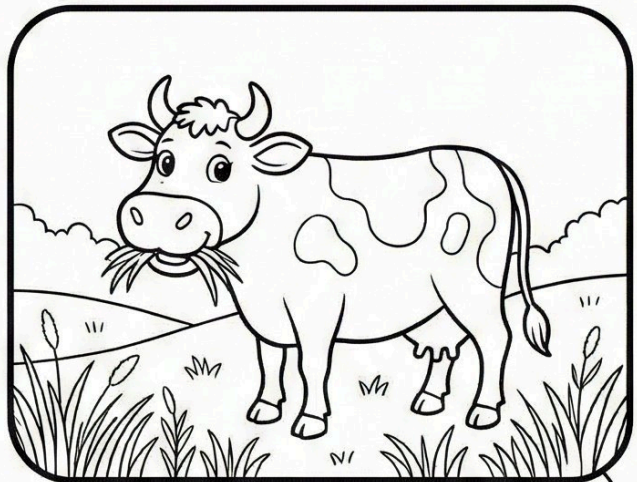
מה חסר לדג?

מה הגמל מחפש?

מה הציפור בנתה?

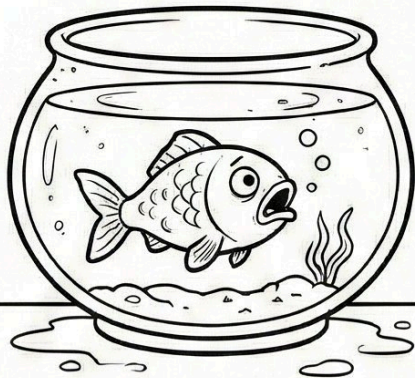
מה הפרה עושה?

ציירו בעל חיים בסביבה שלו וסמנו בעיגול את כל הדברים שהוא צריך כדי לחיות (מזון, מים, מחסה, אוויר).

מה צריך כדי לחיות?

בואו נבין יחד את התשובות לדף הקודם!

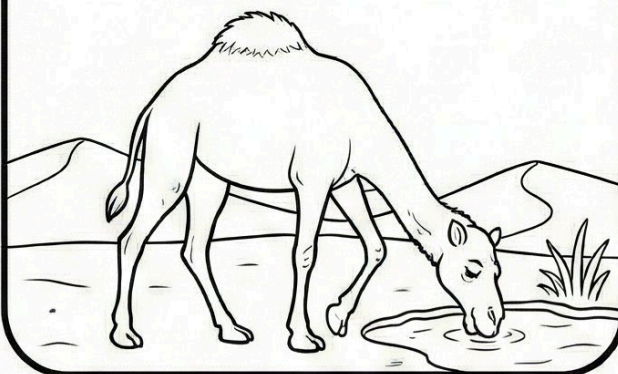
הדג באקווריום

תשובה: חסר לדג אוויר (חמצן) נקי במים.

הסבר: הדג נושם בעזרת הזימים את החמצן שמומס במים. כשהמים מלוכלכים, קשה לו לנשום.

הגמל במדבר

תשובה: הגמל מחפש מים ומזון.

הסבר: במדבר חם ויבש, ויש מעט מים וצמחים. הגמל חייב לשתות ולאכול כדי לשרוד.

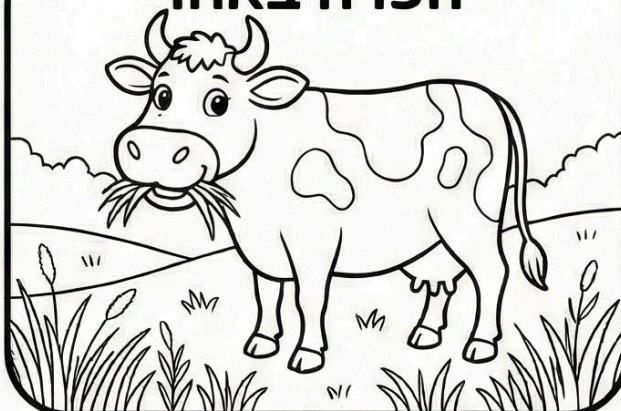
הציפור והקן

הסבר: הקן משמש כמחסה (בית) לביצים ולגוזלים, ומגן עליהם מפני טורפים ומזג האוויר.

תשובה: הציפור בנתה קן.
הסבר: הקן משמש כמחסה (בית) לביצים ולגוזלים, ומגן עליהם טורפים ולגוזלים, ומגן עליהם מפני טורפים ומזג האוויר. קשה לנשום.

הפרה באחו

תשובה: הפרה אוכלת עשב (מזון). ולהתקיים.

תשובה: הפרה אוכלת עשב (מזון).
הסר.
הסבר: הפרה צריכה לאכול כדי לקבל אנרגיה לגוף, לגדול ולהתקיים.

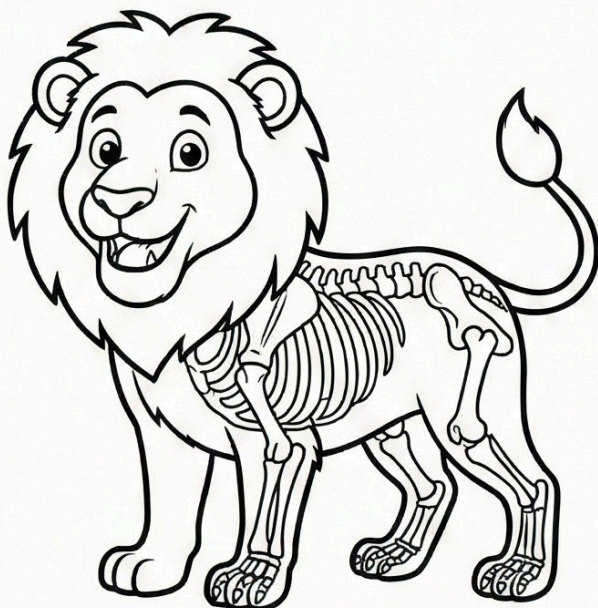
מה ההבדל?

הסבר על בעלי חוליות וחסרי חוליות

בעלי חוליות

הגדרה: לבעלי חוליות יש שלד פנימי קשה, העשוי מעצמות או מסחוס, שתומך בגוף.

דוגמה:

אריה

חסרי חוליות

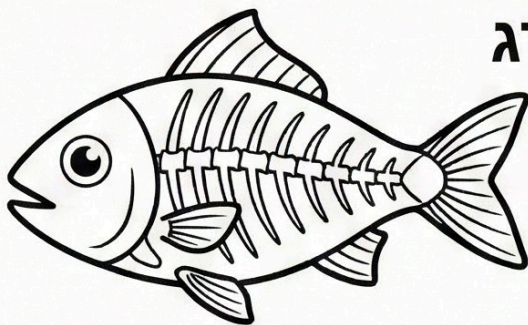
הגדרה: לחסרי חוליות אין שלד פנימי קשה. הגוף שלהם רך, או שיש להם מעטפת חיצונית קשה.

דוגמה:

פרפר

דג

תולעת

הידעתם? רוב בעלי החיים בעולם הם חסרי חוליות!

ממלכת המיין

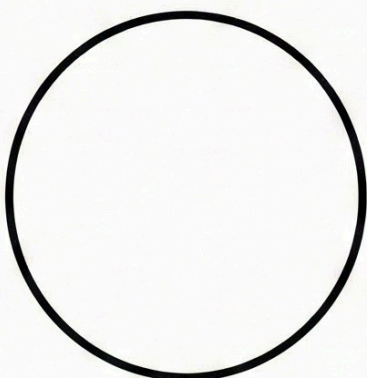
בואו נעשה סדר! האם יש לו עצמות או לא?

בעלי חוליות

עם עצמות!

ציירו כאן:

ציירו כאן:

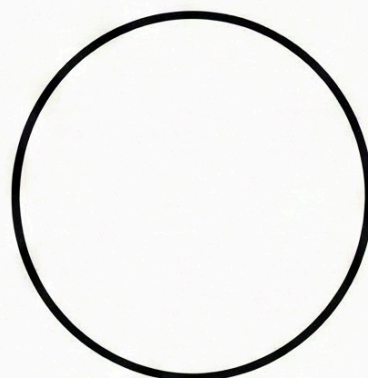

חסרי חוליות

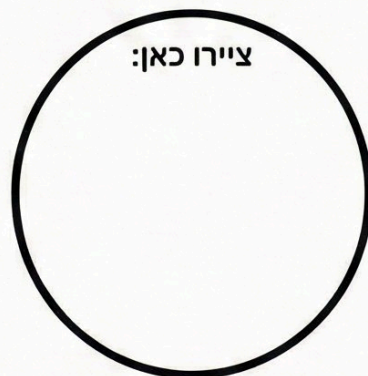
בלי עצמות!

ציירו כאן:

ציירו כאן:

מחסן בעלי חיים

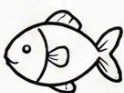
פרפר

כלב

תולעת

דג

עכביש

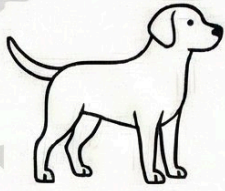
ציפור

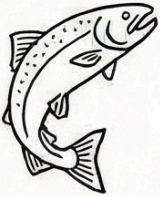
מיינו את החיות
למקום הנכון!

נבחרת בעלי החוליות - משחק התאמה

מתחו קו בין בעל החיים לקבוצה הנכונה!

כלב

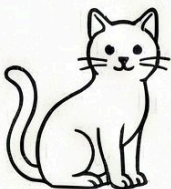
סלמון

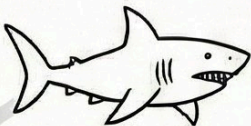
נשר

צפרדע

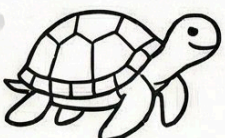
חתול

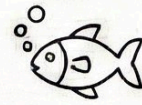
כריש

נחש

צב

דגים

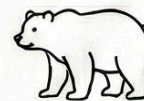
דו-חיים

זוחלים

עופות

יונקים

דוגמאות לחיות בר וחיות מבויתות

דוגמה לחיית בר: האריה

הסבר: האריה הוא טורף חזק שחי בטבע (בסוואנה). הוא צד את מזונו בעצמו, חי בלהקות, ומותאם לשרוד בסביבתו הטבעית ללא עזרת האדם. הוא עצמאי וחופשי.

דוגמה לחיה מבויתת: הכלב

הסבר: הכלב הוא חיה שהאדם ביית וגידל במשך אלפי שנים. הוא חי עם בני האדם בבית, מקבל מהם מזון וטיפול, ויכול לשמש לשמירה, לעזרה או כחבר נאמן. הוא תלוי באדם.

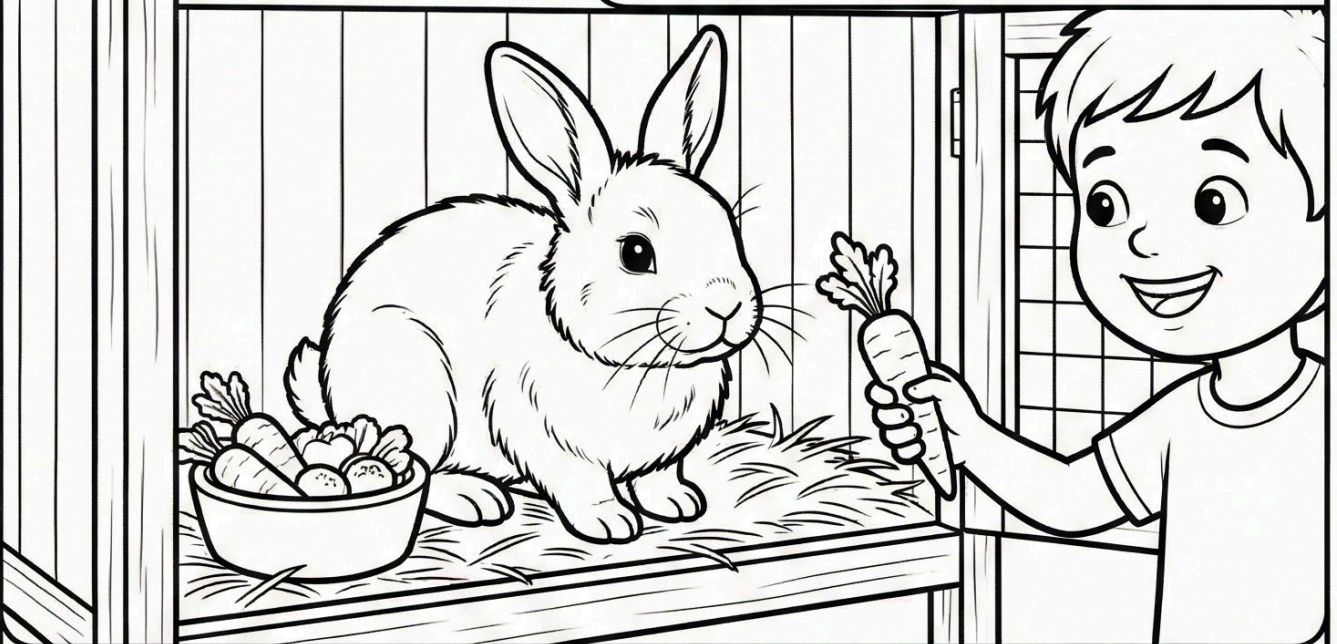
עוד דוגמאות: חיות בר וחיות מבויתות

דוגמה לחיית בר: הקרנף

הסבר: הקרנף הוא חיה גדולה וחזקה שחיה בטבע באפריקה ובאסיה. הוא ניזון מצמחים, חי לבד או בקבוצות קטנות, ומגן על עצמו בעזרת קרניו. הוא עצמאי לחלוטין.

דוגמה לחיה מבויתת: הארנב

הסבר: הארנב הוא חיה קטנה שהאדם ביית למטרות שונות (מזון, פרווה, מחמד). הוא חי בכלוב או בבית, ומקבל מהאדם מזון, מים והגנה מפני טורפים. הוא תלוי באדם.

עוד דוגמאות: חיות בר וחיות מבויתות

דוגמה לחיית בר: הגורילה

הסבר: הגורילה היא קוף אדם גדול וחזק שחי בטבע ביערות הגשם באפריקה. היא חיה בלהקות משפחתיות, ניזונה בעיקר מצמחים, ובונה לעצמה קן שינה בכל לילה. היא עצמאית לחלוטין בסביבתה הטבעית.

דוגמה לחיה מבויתת: החתול

הסבר: החתול הוא חיה קטנה שהאדם ביית לפני אלפי שנים, בעיקר כחיית מחמד ולצורך הרחקת מזיקים. הוא חי בבית, מקבל מהאדם מזון, מים, טיפול ואהבה. למרות שהוא שומר על אינסטינקטים של צייד, הוא תלוי באדם.

אוווואווו אווואווו

עוד דוגמאות: חיות בר וחיות מבויתות

דוגמה לחיית בר: הזברה

הסבר: הזברה היא חיית בר החיה בעדרים גדולים בערבות אפריקה. היא ניזונה מעשב, נודדת למרחקים כדי למצוא מזון ומים, ומשתמשת בפסים שלה להסוואה מפני טורפים. היא חיה באופן עצמאי בטבע.

דוגמה לחיה מבויתת: הסוס

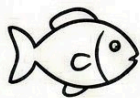

הסבר: הסוס הוא חיה גדולה שהאדם ביית לפני אלפי שנים לצורכי רכיבה, עבודה ונשיאת משאות. הוא חי באורווה או בחווה, ומקבל מהאדם מזון, מים, מחסה וטיפול רפואי. הוא תלוי בטיפולו של האדם.

אוווואווו אווואווו

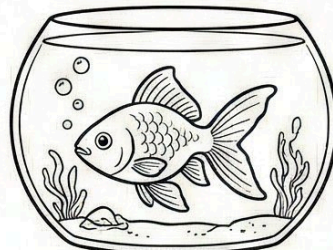
חמש מחלקות בעלי החוליות

בואו נכיר את ה'מועדונים' של בעלי העצמות!

מחלקת הדגים

חיים במים, נושמים בזימים,
מכוסים קשקשים.

דוגמה: דג זהב

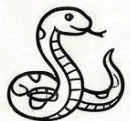

מחלקת הדו-חיים

מתחילים במים ועוברים ליבשה.
עור לח וחלק.

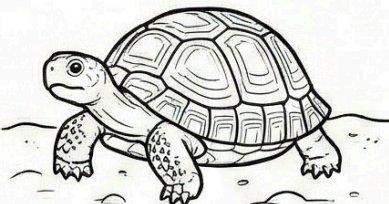

דוגמה: צפרדע

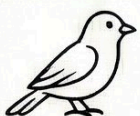

מחלקת הזוחלים

עור יבש עם קשקשים.
זוחלים על הבטן.

דוגמה: צב

מחלקת העופות

גוף מכוסה נוצות,
בעלי מקור וכנפיים.

דוגמה: יונה

מחלקת היונקים

בעלי פרווה או שיער.
הגורים יונקים חלב מהאם.

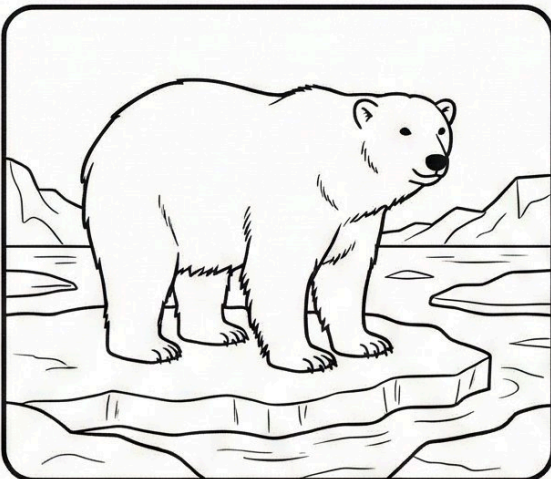
דוגמה: כלב

מבדק מסכם: מומחים לבעלי חיים! הראו את כל מה שלמדתם בחוברת!

חלק א': ידע - שאלות אמריקאיות

- מה משותף לכל היצורים החיים?
☐ יש להם פרווה ☐ הם נושמים ☐ הם גרים במים
- לאיזו קבוצה שייך הפרפר?
☐ בעלי חוליות ☐ חסרי חוליות ☐ יונקים

חלק ב': הבנה ויישום - התאמה לסביבה

התבוננו בתמונה. כתבו התאמה אחת שיש לדוב הקוטב לסביבתו, והסבירו כיצד היא עוזרת לו.

חלק ג': מיומנות - משימת מיון

שם החיה	בעל חוליות/חסר חוליות	מחלקה (אם יש)
פרפר 		
כלב 		
נשר 		

בהצלחה!